

ת"פ 15255/01/16 - מדינת ישראל נגד יקיר רם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15255-01-16 מדינת ישראל נ' רם

בפני בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יקיר רם

הנאשם ב"כ המאשימה: עו"ד דניאל שמשלשווילי
ב"כ הנאשם: עו"ד חייא גרינבוים

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, בשל כך שביום 27.8.15, סמוך לשעה 22:00, בעת ששהה בגן משחקים בירושלים, החזיק בכיס מכנסיו סכין בעלת להב מתקבע.

2. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר מבחן המלמד כי הוא בן 19, רווק, חייל בשירות קרבי ומצוי מזה כחודשיים בחופשת מחלה בשל תאונת אופנוע. הנאשם בוגר 11 שנות לימוד, בעל בגרות חלקית, שלל שימוש בחומרים ממכרים. הנאשם התקשה לקחת אחריות על העבירה וטען בפני שירות המבחן כי החזיק את הסכין מזה זמן, מתקופת שהותו במכינה הקדם צבאית וכי לא היתה לו כוונה לעשות בה שימוש. הנאשם טען כי שכח שהסכין היתה ברשותו וכי באותו ערב הוא נקרא על ידי אחיו לסייע לו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר דפוסיים עברייניים ובעל שאיפה לקיים אורח חיים תקין. קצינת המבחן התלבטה ביחס לשאלת ביטול ההרשעה, שכן מדובר אמנם בבחור צעיר שעומד לדין לראשונה והרשעה עלולה לפגוע בהמשך ההתפתחות התקינה של חייו, אך מנגד הנאשם התקשה לקבל אחריות לביצוע העבירה. בנוסף הביעה קצינת המבחן ספקות בדבר התאמתו של הנאשם לביצוע צו שירות לתועלת הציבור ובדבר המוטיבציה שלו לביצוע צו שכזה. הנאשם ציין כי הוא משרת כחייל קרבי שירות אינטנסיבי ועובדה זו תמנע ממנו את האפשרות לבצע עונש שירות לתועלת הציבור. בסופו של יום המליץ שירות המבחן כי אם ההרשעה תישאר על כנה, יוטלו על הנאשם עונשים מותנים דוגמת מאסר מותנה והתחייבות.

3. ביום 5.6.17 הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם לא הצליח להתייצב לראיון שנקבע לו אצל הממונה על עבודות השירות וביקש דחייה של הדיון לצורך כך. נעתרתי לבקשה ואולם ביום 4.7.17 הממונה על עבודות השירות כי הנאשם לא התייצב גם למועד הנוסף שנקבע לראיות, ועל כן נמצא לא מתאים לרצות עונש זה. בדיון שהתקיים ביום 10.7.17 ניתנה לנאשם הזדמנות נוספת להתייצב אצל הממונה על עבודות השירות, וביום 30.7.17 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות בה נקבע כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

4. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לעבירה שביצע הנאשם, הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו

בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את טענת הנאשם כי היה בדרכו לקטטה שאחיו היה מעורב בה, ואת התוצאות החמורות שעלולות היו להתרחש לו היה הנאשם עושה שימוש בסכין. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם חמישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

5. ב"כ הנאשם ביקש לבטל את הרשעת הנאשם ולגזור עליו שירות לתועלת הציבור שיידחה עד תום שירות החובה של הנאשם בצה"ל, תוך שטען כי לא היה כל שימוש בסכין, כי מדובר באירוע חד פעמי שבוצע על ידי נער צעיר, אשר בינתיים התגייס לצבא ומשרת שירות קרבי. לחלופין ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בהתחייבות.

6. הנאשם בדברו האחרון אמר שעונש שירות לתועלת הציבור יקשה על שירותו כלוחם וביקש להתחשב בכך.

7. הערך המוגן באמצעות העבירה שביצע הנאשם הוא שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלמות הגוף וקדושת החיים. מדובר בעבירה חמורה שכן גלום בה פוטנציאל לביצוע עבירות אלימות קשות.

8. גרסתו של הנאשם כי הסכין נשכחה בארנקו מימי המכינה הצבאית נדחתה בהכרעת הדין, ונקבע כי הסכין הייתה מונחת בכיסו, אך לא בתוך הארנק. כפי שנקבע בהכרעת הדין, כאשר עוכב הנאשם על ידי שוטר, הוא אמר לשוטר כי הוא בדרכו לפגוש את אחיו שהיה מעורב בקטטה. למרבה המזל, בסופו של יום, סכין זו, לא נשלפה על ידי הנאשם, ואולם עובדת הימצאותה בידי הנאשם בנסיבות שתוארו, עלולה היתה להוביל לתוצאה קשה ועקובה מדם, ועל כן מידת הפגיעה של מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים רבה.

9. בהתאם להלכה הפסוקה, נדרשים שני תנאים מצטברים לצורך שקילת האפשרות לביטול הרשעה (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (פ"ד נב(3) 337)).

העבירה שביצע הנאשם בנסיבות שבהן בוצעה היא עבירה חמורה, לדאבון הלב- גם נפוצה, ופעמים לא מעטות אף מובילה לביצוע מעשי אלימות קשים. הנסיבות שבהן בוצעה העבירה על ידי הנאשם אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים.

יתרה מכך, לא הוכח כי ייגרם נזק קונקרטי שיחבל בשיקום הנאשם אם תיוותר הרשעתו על כנה, מה גם שיש קושי ממשי להתייחס לשיקום, שעה שהנאשם עצמו אינו נוטל אחריות על ביצוע העבירה, ואף שירות המבחן אינו ממליץ בפה מלא על ביטול ההרשעה.

משכך, אין מקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם חרף גילו הצעיר והעדרן של הרשעות קודמות.

10. על העונש ההולם לבטא את הסכנה הרבה הטמונה בעבירה ואת הצורך החיוני למנוע את מימושה. עיון בפסיקה מלמד, כי בגין עבירה של החזקת סכין במקום בילוי, שלא באופן אקראי והגם שלא נלוותה לה כל עבירה אחרת, הוטלו עונשי מאסר בפועל, מתוך מגמה להילחם ב"תת תרבות הסכין" באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל רע"פ 9400/08 מועתז מועטי נ' מדינת ישראל (20.11.08); רע"פ 242/07 ליאוניד אולימבוב נ' מדינת ישראל

(11.1.07); רע"פ 2932/08 מוחמד מרגאן נ' מדינת ישראל (12.6.08); ע"פ (ירושלים) 39461-10-13 וזה גרשקוביץ' נ' מדינת ישראל (17.2.14); ע"פ (חי') 5953-03-09 אבו לאשין נ' מדינת ישראל (14.5.09).

11. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם מתחיל בשלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומגיע עד שמונה-עשר חודשי מאסר בפועל, ולצד עונשים נלווים של מאסר מותנה וקנס, במקרים המתאימים.

12. מובן כי לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם את העובדה כי עמד על כך שתישמענה ראיות להוכחת אשמתו, ואולם אין הוא זכאי להקלות שלהן זוכים מי שנוטלים אחריות על מעשיהם.

13. העובדה כי הנאשם אינו מקבל אחריות על מעשיו היא בעלת משמעות בהיבט של בחינת החשש מפני חזרה על המעשים, לנוכח חוסר ההכרה והבנת הפסול שבהם. לפיכך, יש לשקול שיקולים של הרתעה אישית, אשר יבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם. בנוסף, לנוכח שכיחותה של העבירה, יש להחמיר בענישה גם בשל שיקולים של הרתעת הרבים.

14. שקלתי לקולא את גילו הצעיר של הנאשם, שהוא כיום כבן 19 וחצי, וביצע את העבירה כחודשיים ימים בלבד לאחר שמלאו לו 18 שנים, ואת העובדה כי אין לו רישום פלילי. עם זאת, בנסיבות שתוארו לעיל, לא ראיתי עילה לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם.

15. הנאשם התגייס לצה"ל לאחר ביצוע העבירה, תוך כדי משפטו, והוא משרת כיום כחייל קרבי בחטיבת הנח"ל. אין חולק שעונש מוחשי בתוך מתחם העונש ההולם יקטע את שירותו הצבאי ויפגע בו במידת מה ויש להתחשב בכך, ואולם עובדה זו אינה יכולה להוות שיקול מכריע שיש בו כדי לבטל את שיקולי הענישה האחרים.

16. לנוכח השיקולים שפורטו, ובפרט גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה, העובדה כי הוא נעדר דפוסים עברייניים ובעל שאיפה לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי מחד גיסא, אך חוסר ההכרה בפסול שבמעשה מאידך גיסא, מצאתי למקום את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם אך לא בתחתית המתחם.

17. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 27.9.17.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירה של החזקת סכין.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

18. לנוכח העובדה כי הנאשם הוא חייל בצה"ל ובשים לב ליתר רכיבי העונש שנגזר, לא מצאתי לגזור על הנאשם גם קנס.

19. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ד' תשרי תשע"ח, 24 ספטמבר 2017, בנוכחות הצדדים.